

CSURGÓ ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági — hetilap. Megjelenik minden vasárnap.

A „CSURGÓI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT” ÉS A „CSURGÓI SEGÉLYEGYLET” HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Egyes szám ára 20 fillér.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Félévre: 4 korona.
Negyedévre: 2 korona.

Felölös szerkesztő: **Dr. JÜNKER ELEK.**

Szerkesztőtárs: **Dr. HÉJJAS IMRE.**

KIADÓHIVATAL:

Vágó Gyula könyvsajtója,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők
A hirdetések jutányosan számítjuk.

Dr. Vida Károly.

Nem szoktunk személyi kuitszt üzni s ezuttal sem a személyt ünnepeljük, midőn mai vezető cikkünk fölé e nevet irtuk.

Főgymnasiumunk több mint évszázados történetében 25 évet, egy új korszakot jelent ez a név, mely az intézet újabb fejlődésével, felvirágzásával teljesen összeforrt. S az a férfi, aki 25 évet töltött el a mi főgymnasiumunkban, aki hosszú idők óta vezére volt az intézetnek s a ki egy fél emberöltőn át tevékeny polgára volt társadalmunknak, megérdemli, hogy meggátoljuk őt abban a szándékában, hogy az ünnepeletés elől félrevonulva szinte ki akar bujni az elismerés, a társadalom halála alól.

Most van 25 éve annak, hogy Dr. Vida Károly, a csurgói ev. ref. főgymnasium igazgatója mint ifju tanár, akkor még csak 6 osztályu főgymnasiumunkhoz került. A lefolyt 25 év óta 8 osztályuvá nőtte ki magát a megye legrégebbi gymnásiuma, diszes új palatája büszkén fogadja magába a tanulók seregeit; a konviktus mely sok száz tanulónak ad olcsó ellátást, ceteros intézménynyé fejlődött, az internatus szintén célja magaslatán áll s a gymnasium neve, hire napról napra emelkedőben van.

A tanári kar az ő vezetése alatt lelkiismeretes gondozója, mentora az ifjuságnak. S az ifjuság benső ragaszkodással csüngg tanárain s különösen kedvelt igazgatóján.

A vasárnap lefolyt jubiláló ünnepség csak házi jellegű volt. Tanárok és tanítványok rótták le a hála és szeretet adóját igazgatójukkal szemben, Idegenek — épen az ő kifejezett kívánságára — nem avatkozhattak az ünnepségbe.

Azért hát ezuton rójjuk le a társadalom, a csurgói közönség tiszteletének, köszönetének és elismerésének kifejezését s a magunk részéről is örömmel üdvözljük a jubilánst, tartós boldogságot és megelégedést kívánva számára abban a korszakban, midőn hasznos munkájának áldásos gyümölcseit a jól megérdemelt nyugalomban élvezni fogja.

A csurgói ev. ref. főgymn. évszázó ünnepélye.

A fedett tornacsarnokot zsufolásig megtöltötte az a nagyszámu közönség, mely f. hó 12-én délután 4 órakor a gymnasium evzáró ünnepélyére megjelent. Tikkasztó hőség uralkodott a helyiségben s a közönség türelmetlenül várta az ünnepség kezdetét, melynek

ezuttal különösebb érdeket kölcsönzött Dr. Vida Károly igazgató 25 éves tanári jubileuma.

Az ünnepély az ifjusági zenekar ügyesen előadott darabjával kezdődött mely után Mattos Géza VIII. oszt. tan. Poe Edgarnak „A holló” című költeményét szavalta el, hatásosan s a hallgatóság megelégedésére.

Ezután Dr. Vida Károly fogott a jutalmak kiosztásába. Bevezető szavai után azonban előlépett Dr. Horváth József főgymn. tanár s a tanári testület nevében meleg szavakban üdvözölte a szeretett tanartársat és igazgatót 25 éves tanári jubileuma alkalmából. Utánna Bódis Sándor VIII. oszt. tan. a tanuló ifjuság nevében fejezte ki ragaszkodásukat és halájukat, melynek csekély jeléül a mindnyájuk által szeretettel övezett igazgatójuk nevére és emlékére alapítványt tettek le az intézet tanulói számára. Dr. Vida Károly meghatottan válaszolt a beszédekre s bár nem barátja az ünnepeletésnek, jól esett neki a tanári kar, a tanuló ifjuság s a közönség figyelme, mely kárpótolja a rögs pályán eltöltött hosszú évek küzdelmeiért. A közönség hosszas és lelkes éljenzéssel és tapsokkal fejezte ki szimpathiáját a derék igazgató iránt, aki maga rendelkezett úgy, hogy semmiféle ünneplést ne rendezzenek számára.

Az éljenzésbe belevegyült az ifju-

A „CSURGÓ ÉS VIDÉKE” TÁRCÁJA

Kozsibrovsky tréfája.

— a „Csurgó és Vidéke” eredeti tárcája. —
irta: **Mikszáth Kálmán.**

A „Ne okoskodj Pista” című elbeszélést írván, amelyben gróf Kozsibrovsky, a nagy tréfacsináló és felültető szerepel, az elbeszélésem keretébe nem volt bevehető egyik legjobb csinje, mert hátráltatta volna a cselekvény gyorsabb menetét. De ha már benne vagyok, bizony nem sajnálom külön feltállalni.

A dolog Rimaszombatban játszik. A nagy piacot kell elképzelni szép őszi napon; garadával állnak a gyümölcsök a gyékény-sátrak alatt, ott ülnek a piros-pozsgás tiszolczi asszonyok a mogyoróknál, diós zsákjaiknál, a csinos zeheri menyecskék az alma-rakásokon s ha megáll előttük a vevő megkérdezve: „Édes-e az alma édes?” dévaj mosolygással felelgetik vissza:

— Édes bizony, édes.

Hát persze, hogy a gonosz csont Kozsibrovsky oda is elvetődik és egy mogyorót áruló menyecskével kezd legyeskedni a ki szívesen csattantelmés szóra, még ha egy kicsit csiklandós is, maga módja szerint még csiklandósabbat, de a mellett el nem felejtí az üzletet sem.

— Ej no, de csintalan szája van az

urnak — legalább már vegyen a mogyorómból!

Kozsibrovsky meg is vesz egy kézikassal vagy 8—10 icényit, de mi az ördögöt tegyen most már vele? Egy percig zavarban van. Hanem a gondviselés az csak mindég segít neki a pernahajder csinjeiben.

Ahol lép ki ni kapujából nagytekintetű Hilécy Sámuel az ásványtan tudos professzora, hosszú burnótszin kaputrokkjában, bozontos, elhanyagolt üstökével és egyenesen a piacnak tart Noha legény ember még, görnyedten, totyakosan szedegeti kiaszott lábait, amelyeket sohasem dresszírozott táncmester, mert egész élete az ásványvilág buvárlatábn telt el s különben sem nézi sokra ezenkívül a világot. Olyan az előtte, mint egy lábbal felrugott hangyaszombék. A rugást a tudomány adja. A sürgő-nyüzgő hangyák, a szamarak ellenben azt hiszik, hogy valami általuk megállapított célból jönnek-mennek. Pedig mennek, mert lökést kapott a dombjuk.

De ha nagytekintetű Hilécy professzor ur nem vet ügyet a mozgó-rajzó hangyákra, ő tudosságát azok ugyancsak megnézik, mert meglehetősen furcsa alak. Épen az átellesen ablakból is a két Majornoky kisasszony nevetgél (gyönyörű két szöke fejecske egymás mellett), egymásnak mutogatva valami különöset a tudos ur alakján vagy öltözetjén. Érdekes volna tudni, hogy mit beszélnek, de végre is lehetetlen. Az ördög tudná azt, hogy ilyen két pajkos fejecskében menyí csintalanság elfér.

Elég egy pillantás az utca öblébe Kozsibrovskyknak látja Hilécy és látja szép rokonait, a Majornoky kisasszonyokat héja tekintettel. Ő mindent észrevesz. Hopp! megvan! tudom már, mit tegyek a mogyorókkal.

S alig hogy áthalad mellette a tudos professzor, szemüveges szemeit a földre szegezve, hiszen a földben vannak az összes titkok, hirtelen odaint egy ácsorgó suhancot:

— Gyere ide fickó, tudod-e, hol lak-

nak a Majornoky kisasszonyok?

— Nem tudom.

— Amott néznek ki az emeleti ablakból. Az a két szép leány. Tudod e már?

— Nem vagyok vak.

— Fogd ezt a kosarat, vidd el nekik, megértted?

— Nem vagyok siket.

— És mond meg, hogy Hilécy professzor ur küldi. Meg tudod mondani?

— Nem vagyok kuka.

— Hát mikép mondd?

— Hogy Hilécy professzor ur küldi.

— Nagyon helyes; itt van ez a fényes kéthatosos, ha jól elvégezted és visszajössz, még egy ilyet kapsz tőlem.

A gyerkőc visszajött tíz perc múlva.

— No, mit mondtak?

— Nagyon nevettek.

Már talán régen el is fejeztette Kozsibrovsky az ő csinyjét, midőn egy nap felolvasás volt Budapesten az akadémiában, amit

sági énekkar „Éljen soká” kezdetű alkalmi dala s ennek végeztével következett a jutalmak kiosztása. Majd még egy zenedarab következett s azután kivonult a közönség a tornakertbe, ahol az ifjak disztornázásában körülbelül egy óráig gyönyörködhetett.

A következő jutalmak osztottak ki:

1. A Somsich Pongrácz emlékére tett alapítvány 65 kor. kamatját szorgalom és jómagaviseletért egyenlően megosztva kapták: Kovács János VIII. és Nagy Sándor VI. o. tanuló.

2. A Vitéz János féle alapítvány 40 kor. kamatját szorgalom és jó magaviseletért kapta Benkő József VI. oszt. tan.

3. A Mócsy Lajos tanár emlékére tett alapítvány 20 kor. kamatját szorgalom és jómagaviseletért kapta Farkas János VIII. o. tanuló.

4. A Héjas Pál tanár féle alapítvány 12 kor. kamatja a következő pályatétel megfejtéséért tüzetett ki jutalomdíjjal: Az állatok rágoszervei és azoknak módosulása a táplálék szerint. Beérkezett 3 pályamunka. „Natura est Dei sapientia.” 2. „Azért eszünk hogy éljünk, de nem azért élünk, hogy együnk.” 3. „Oh természet, oh dicső természet! Mely nyelv merne versenyezni veled.” Jutalomra érdemes a második és harmadik, annak szerzője: Barta László VIII. 6 k. ennek Horváth László VII. 6 k.

5. A Falussy Héjjas alapítvány 12 kor. kamatját jó magyar fogalmazásért kapta Varga Gyula IV. o. tan.

6. A Horváth József ev. ref. lelkész-féle alapítvány 24 kor. kamatját mint jó egyházi énekesek kapták: Boross Gyula VI. Németh Károly, Fehérvári László IV. Horváth Endre III. o. tan. 5—5 kor. Tóth Lajos 4 kor.

7. A Nagy Sándor ev. ref. lelkész-féle alapítvány 4 kor. 80 fill. kamatjai epigramma írásra tüzetett ki pályadíjjal (L. az önképzőkori jutalmaknál).

8. A Szakácsi Csorba Ede féle alapítvány 12 kor. kamatját kapták Szántó Kálmán V. szép pille gyűjteményért 6 k. Lang Gyula VI. o. szép növénygyűjteményért. Megdicsértettek szép rovargyűjteményért, Ham Lajos V. Róth Rezső V. Császár Elemér II. Schredl Vilmos II. Nagy László II. szép növénygyűjteményért. Borsos Kálmán IV. Kalocsay Ferencz IV. Vargha Gyula IV. Toth Lajos I. Bodó Jenő I. Gattó József I.

9. A Szakácsi Csorba Ede féle alapítvány 12 kor. kamatját a természettanban való jártasságáért kapta Barta László VIII. o. tanuló.

10. A Batori Lajos volt csurgói m. kir. áll. tanítóképző intézeti tanár által elhunyt IV. oszt. fia emlékére tett alapítvány 6 kor. kamatját kapta Kalocsay Ferencz IV. o. tan.

11. Az id. Inkei István báró féle alapítvány 24 kor. kamatját szorgalom és jó magaviseletért kapták Papics Imre VII. és Császár Jenő V. o. egyenlően megosztva.

12. A csurgói takarékpénztár által 25 éves fennállása emlékére tett alapítvány 20 kor. 55 fill. kamatját szorgalom és jómagaviseletért kapták Szabó Sándor VII. 10 kor. 55 fill. Csuti Fereocz V. és Kalocsai Peter III. o. 5—5 kor.

13. A Sárközy A. és asztaltársai által tett alapítvány 4 kor. 80 fill. kamatját a magyarban való jártasságáért kapta Mattos Géza VIII. o. tan.

14. A csurgói izr. hitközség által Venetianer Lajos dr. eltávozott rabbi emlékére tett alapítvány 12 kor. kamatját szorgalom és jó magaviseletért kapta Wesseiy Andor IV. o. t.

15. A Szántó János tanár féle rajztan. d. alap 8 kor. kamatját és nevezett tanár 2 kor. külön ajándékát, mint kiváló rajzolók kapták Kovács Lajos VII. Fekete János VI. Dümmert Dezső, Wagner Gyula IV. és Császár Elemér II. o. tanulók 2—2 kor. Megdicsértettek: Horváth László, Huszár Elek, Újváry Géza VII. Császár Jenő, Modrovich Nándor V. és Kiricsi János IV. o. tanulók.

16. A Bodola László tanár féle alapítvány 30 kor. kamatját szorgalom és jó magaviseletért kapták: Valentényi Gáspár VII. o. 5 kor. Wagner Gyula IV. o. 4 kor. Steiner Alfréd IV. o. 3 kor. Kálmán Béla, Szabady Antal, Szabady Béla, Tóth Sándor, III. Alfréd Vilmos, Tüske József II. Dénes Lajos, Végh Sándor, Hericz Jenő I. o. 2—2 kor.

17. A Csurgó nagyközség által fogymnasiumunk százados fennállása emlékére tett 2000 k-ás alapítvány bef. 400. kor. részletének 24 kor. kamatját szorgalom és jó magaviseletért kapta Kiricsi János IV. o. tan.

18. A Gelléri Szabo János által intézetünk százados fennállása emlékére tett 2000 k-ás alapítvány 89 kor. kamatját szorgalom és jó magaviseletért kapta Bódis Sándor VIII. o. tan.

19. A Héjas Pál 40 éves tanári jubileuma emlékére volt tanítványai által tett alapítvány 24 kor. kamatját szorgalom és jó magaviseletért kapták Budai Gergely VII. Csonka József V. Döry István IV. Mihálik Ernő III. Nagy László II. és Pap József I. o. tanulók 4—4 kor.

20. A csurgói takarékpénztár r. t. 20 Kor. ajándékát szorgalom és jó magaviseletért kapta Groag Dezső VIII. o. t.

21. Héjjas Imre dr. tanár ajándékából

a földrajzban való jártasságáért Császár Elemér II. és szép térképvezetlőért Bárány László III. o. 5—5 k. t. kaptak.

22. Varga Gábor tanár ajándékából szorgalom és jó magaviseletért 10 Kort kapott Vágó Lajos I. o. tanuló. Könyvjutalomban részesültek: Bodó Jenő, Dénes Lajos Héritz Jenő, Kaszás Ernő, Papp József, Tóth Lajos, Vágó Lajos Végh Sándor I. o. Császár Jenő V. és Nagy Sándor VI. o. tanulók.

23. Szorgalom és jó magaviseletért megdicsértettek: Kaszás Ernő és Alló István I. o. Gold Dezső. Balogh Albert Kreisler István II. Bölcsey István III. és Szivós István VII. o. tanulók.

24. A Somsich alap 20 kor. arany jutalmára a következő tétel tüzetett ki. „Uralkodó eszmék és irányok költészetünkben Kisfaludy Károlyig.” A beérkezett pályaművek közül e tétellel kettő foglalkozott. A Madachtól vett jelíges mű általánosságokban mozog, tárgyilag hiányos példának száma csekély. Jó része a dolgozatnak a végén nyújtott összefoglaló szakasz. Stílusa meseterkelt, sok csinált szóvirággal. A lemásolásban sok hiba és gondatlanság látszik. A jutalomra nem érdemes. A Kölcseytől vett jelíges mű sem üti meg teljesen a kívánt mértéket, de sokkal jobb, mint az előbbi. Tárgyilag gondos, kiemeli az egyes művek vezéreszméit, helyes csoportosításra törekszik bár megelégedezik néhány régi irónk nemzeti és kulturális jelentőségű munkásságáról. Stílusa itt-ott pongyola, de nagyobb részben elég folyékony és szabatos. A jutalomra érdemes. Szerzője: Szabó Dezső VII. o. t.

25. Ugyancsak a Somsich alap másik 20 Kor. arany jutalmára a következő kérdés tüzetett ki: „Nemzeti harcaink termékenyítő hatása költészetünkre.”

Három pályamű érkezett be, melyek közül egy sem áll azon a fokon, hogy róla csupán dicsérettel szóíthatna a bíráló. Relative legjobb a „Ne higgy magyar a németnek” jelíges mű, mely a legnagyobb tárgyismeretről, szorgalomról és olvasottságról tanuskodik. Ismeri a legujabb költészetet is. Stílusa megfelel a szépproza kellékének, hibái, hogy nincs kerek szerkezete, a tárgyra nem tartozó kitérések vannak benne s hogy a nemzeti küzdelmeket nem ismerteti röviden, melyekből, mint talajból a költői művek fakadtak. A jutalomra érdemes. A másik két mű közül dicséretet érdemel az „Isten adj hazánk feleit stb.” jelíges mű egyszerű, természetes nyelvéért. A harmadik pályamunkának csak egy érdeme van, hogy helyes szerkezete készült. Fogatkozásai azonban számosak. Fejtegetése száraz regisztrációs

a tudós Hilécy Sámuel tartott (mert Hilécy I. tagja az akademiának): „A kövek alakja az özönvíz előtt.” Ez volt a „kiváló fontosságú” értekezés tárgya. Hogy milyenek voltak a kövek az özönvíz előtt, habár ott voltam és gróf Kozsibrovski t. képviselőtársam mellett ültem a hallgatóság közt, mégsem tudnám már elmondani, de azt hiszem, hogy akkorában nem lehettek oly cudar kemények, mert a tudós kollegák elég kényelmesen aludtak rajtuk, azonban a felolvasás után fölébredtek és a vidékről jött tudós tiszteletere egy kis vacsorát hevenyésztek az István vendéglőben és noha már éjfél volt, sehogy se volt kedvük aludni. Beszélgetés közben egyszerre csak Rimaszombatna fordult a figyelem. A tudós fiatal ember (mert negyven éves a professzor ur) szokatlanul derült volt ezen az estén, dicsérte a városka levegőjét, az ivó-vizet.

Kozsibrovski közbeszölt:

— Azonfelül igen jó lakásod van, kedves öregem fölséges kilátással.

— Nem valami különös a kilátás, mindössze egy kopasz domb s még távolabb a szőlők, a melyekben már a philoxera gazdálkodik.

— Ohó, ne titkozódjál kedves öreg. Én a vis a vis kat értem, a két szép Majornoki kisasszonyt átellenben.

— A professzornak elborult a homloka. Egy fájdalmas vonás tette sovány barázdás arcát még szomorubbá.

— Oh, azokat a szegény leányokat sér-

ted? Szivemből sajnálom. Megőrültek.

Most Kozsibrovskín volt a sor megijedni.

— Ne beszélj! Az nem lehet! Engem nem értesítettek semmiről. A legkedvesebb unokahugocskáim.

— Megfoghatatlan! — kiáltott fel Kozsibrovski. — Mind a ketten?

— Mind a ketten — mondá a tudós rendületlen meggyőződéssel.

Kozsibrovski, az a léha, vig fráter, belesápadt a rémületes hirbe. annál is inkább, mert eszébe jutott, hogy nagyatyjok, Majornoky Gedeon is Döblingben halt meg.

Az unokákra szokott visszatérni az efféle.

Eltoita a boros poharat magától, ki-aludt a havanna a szájában, izgatottan odahuzta a székét Hilécyhez.

— Es hát mit tudsz, kérlek, a részletekről? Milyen körülmények közt történt? Mi mégis a rögeszméjük?

Hilécy csodálkozó szemeket meresztett Kozsibrovskira.

— Hát hogy tudnám én ezt? Ertek én az ilyenekhez? Törődöm én az ilyenekkel?

— Tudom, hogy csak kövekkel foglalkozol, de csak mégis hallanod kellett . . .

— Én soha sem szoktam hallani semmit, — szólt a professzor önértzetesen. Én vagy tudok valamit, vagy nem tudok. Hallomás után nem beszélék.

— De már engedj meg, édes barátom, ha nekem elmondod a hugocskáimról ezt a szomorú dolgot, mégis csak . . .

— Mondom már, hogy semmit se hallottam.

— Teringgettét, akkor hát honnan tudod?

A professzor uron valami zavar fele látszott, restelte elmondani, ami következik, habozott egy percig hogy az illusztris társaság kisserűnek, közönségesnek fogja találni az ilyen köznapit hitványt, végre azonban mégis a közlésre határozta magát.

— Hát kérlek ugy volt az, vagy három hónap előtt, azt hiszem, még ősszel behozta egy este szakácsném a vacsorámat és így szólt:

„Ma mikor kint jártam husért a mészárszékekben, a Majornoky kisasszonyokkal találkoztam.”

Szakácsném szeret fecsegni, mint minden hosszú haju állat; hagytam tehát, hogy elvégezze azon bizonyos percű mozgásokat, melyekre a nyelvének naponként szüksége van.

„Azt üzenték általam a nagytiszteletű urnak — folytatá.

Csodálkozva emeltem fel szememet;

„Nekem üzentek?”

„Igen a nagytiszteletű urnak.”

„De hisz én nem ismerem őket.”

„Mindegy, mégis üzentek.”

„Es mit üzentek?”

„Azt üzenték, hogy ők nem mokusok.”

Nem mokusok? Hát miért üzennek énnekem ilyesmit? Egész éjjel azon töprenkedtem. Nem mokusok! Hát persze, hogy nem

tanult politikai s irod. történeti adatoknak. Lelekesedése nem őszinte, önállósága nincs. Stílusa is nehézkes. A „Ne higgy . . .” jelítség mű szerzője Bódis Sándor VIII. o. t. Dicséretet érdemel Farkas János VII. o. t.

26. A szokásos epigramma pályázatra 2 pályamű érkezett, melyek összesen mintegy 50 epigrammat foglalnak magukban. Mennyiségben tehát bő a termés, nem így azonban szellem dolgában. Mégis nem tagadható, hogy mindkét műben van az izetlen fanfarságon kívül elég elmésség is főleg pedig abban, melynek jelígeje Zrinyiásról szól. Ezt a díjra, társát pedig dicséretre tartjuk érdemesnek, megjegyezvén, hogy verselésük bizonyos gyakorlottságról tesz tanuságot. A jutalomra érdemes mű szerzője Szabó Béla VIII. o. dicséretet érdemel Barta László VIII.

27. A márc 15-iki alap 10 kor. arany jutalma Mattos Géza VIII. o. tanulóé a Talpra magyar ügyes szavalásáért.

28. Önképzőkori működésükért megdicsértettek Mattos Géza és Barta László VIII. és Szabó Dezső VII. o. t.

29. A Szakácsi Csorba Ede féle alapítvány 12 K kamatját mint szorgalmas jó szavalók kapták: Mattos Géza és Bence László VIII. o. t. 6—6 K-t.

Este 8 orakor a Korona nagytermében körülbelül 80 teriteku bankett volt az ünnepelt igazgató tisztelőre. Csak úgy hirtelenben, előleges elhatározás nélkül jött össze a nagy társaság, melyben a társadalom minden rétege képviselve volt.

Vacsora alatt számos felköszöntőkben méltatták a társadalom részéről a jubiláns érdemeit s a testvérintézet nevében Horváth József tanítóképzői helyettesigazgató beszélt.

Vacsora után a szép nemnek rendkívül nagy számban megjelent tagjai hamarosan táncra perdültek a feketében megjelent ifjakkal, akik ezen a téren is megmutatták, hogy igazgatójukért igazán lelkesülnek. No meg a lenge, fehérruhás szép leányokért, akikben ezuttal nem volt hiány.

A multság kora hajnalig vígan folyt a Casino összes termeiben, de a felkelő nap sugarai már csak üres termeket találtak, amit a történeti hűség kedvéért kell megjegyeznünk.

mókusok. De miért kell épen én előttem megállapítani ezen kétségbevonhatatlan igazságot. Nem tudtam aludni azon éjjel. Annyira felízgatott rejtélyességével ezen üzenet. Soha életemben nem beszéltem ezen leányzókkal sem másokkal ő felőlük. Hát mit jelenthet ez? Valamely olthatatlan kíváncsiság hajszolt megoldani a talányt. Mert kell valami okának lenni, a miért üzenték. Kell, kell és azt az okot meg kell találnom. Másnap se szabadulhattam a sphinx-szerő üzenettől. velem jött és boszantott; elkísért a katedrara a diákjaim közé, a laboratóriumba a kövek közé és ezek a kövek rám vigyorogtak gunyosan mintha ők is az mondanák: „Nem vagyunk Mókusok, nem vagyunk.” Hidd meg nekem Kozsibrovski, hogy közel voltam már a megörüléshez — amikor végre sikerült megállapítanom, hogy az egésznek igen egyszerű a nyitja, valóságos Kolumbus tojása . . .

— Mi? kezdtek egyszerre négyen is.
— Az, hogy meg vannak örülve a leányok. Ez az egyetlen kielégítő magyarázat. És ebbe bele gyugodtam.

— Más indiciumaik nincsenek? — kérde Kozsibrovski, édesden nevetve.

— Más indiciumok? — pattant fel a nagytiszteletű professzor ur. — Minek volna? Nem elég ez avagy magyarázd hát te meg, hogy miért üzenték volna józan észszel hogy ők nem mókusok.

Kozsibrovski buta arcot vágott és vállat vont:

— Hja, ha én azt tudhatnám.

A tanév tehát kellemes emlékü ünnepséggel végződött, mely megörökítve marad a csurgói ev. ref. főgymnasium, a tanári kar, a tanuló ifjuság s a csurgói társadalom kedves emlékezetében.

Hírek.

— **Eljegyzés.** Faragó Arthur budapesti magánhivatalnok eljegyezte Lang Irmát, Lang Mór csurgói gyáros és kereskedő leányát. A legújabb frigyhez sok szerencsét és boldogságot kívánunk az ifjú párnak s az örömszülőknök egyaránt.

— **Kalalozás.** Gaal Elek, a csurgói m. kir. adohivatal ellenőré sulyos csapás érte. Néhány hónapos kis fiacskája a napokban hirtelen, minden előzetes baj nélkül elhunyt. Fogadj a sulyos csapás fölött érzett őszinte részvélnket!

— **Majális** A polgári kaszinó majálisa ma délután lesz a casino kertjében, melyet ez alkalomra szépen feldíszítettek. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a casino saját termeiben fog megtartatni. A kuglizo verseny esős időben is meg fog tartatni s a díjak okvetlenül kiosztatnak.

— **Társasvacsora Gy. kenyésben** Nemes János tavozó gy. kenyési állomásfőnök és Bedő Simon új állomásfőnök tiszteletére társasvacsora volt f. hó 11-en este, a gy. kenyési vasuti vendéglőben. Körülbelül 40-50 főnyi társaság jött össze az ünnepetek tiszteletére, köztük számosan Csurgórol is. A vacsora után táncra perdült a fiatalok, jobban mondva a fiatal házasemberek, akik ugyancsak kitétek magukért. A társaság Sarkózy kanizsai zenekara mellett, vig hangulatban maradt együtt a kora hajnali órákig. Pulszky Garibaldi, az új zágrábi üzletvezető ép akkor utazott át a 11 orai vonathoz csatolt szalonkocsijában, mely 20 percig vesztegelt az állomáson. A zene elhallgatott de meg vagyunk róla győződve, hogy a zágrábi főmúti szívesebben táncolt volna egyet az étteremben levő szép asszonyokkal és leányokkal.

— **Kuglizo-verseny.** A csurgói polgári Casino mult vasárnapi kuglizo-versenye szép anyagi eredménnyel végződött. A dobálásokért befolyt 60 korona, de még ma délután folytatása s egyuttal befejezése lesz a versenynek. A dobások rekordja nem mondható kielegitőnek, mert csak egy dobó akadt, aki 3 dobásra 9 babát ütött, mint legnagyobb eredményt, pedig sok dobo epedve nézett dobás előtt a fekete táblán lógó nyereményekre. Nem hallgathatjuk el azonban, hogy akadt egy matador is, aki 15 dobásra mindössze egy babut ütött le. Természetes, hogy nem ő a hibás hanem a tekepalya. Így mondja ő, de hiszi a piszi.

— **Elcsorélt orvosság.** Turi Józsefné, egy cseke-pusztai bérés felesége a napokban kethonnapos csecsemőjével együtt elment egyik helybeli orvoshoz, hogy vizsgálja meg mindkettőjüket, mert ő is, és kis gyermeke is beteg. Az orvos a csecsemőnek valami orvosságot, az anyának pedig gyomorfájás ellen morfiumcsöppeket rendelt. Többször elmagyarázta az asszonynak, hogy a kisebbik üvegből ő, a nagyobbobkól pedig a csecsemő vegyen be. Az orvosságos üvegekre a gyógyszerárban is ráírták a használati utasítást. Othonn azonban a bérésasszony ahelyett, hogy maga vett volna be a kis üvegből, a morfiumcsöppeket a kis gyerekeknek adta be, aki f. hó 15-en meghalt. Másnap boncolták fel holttestét s a vizsgálat megállapította, hogy halálát a morfium okozta.

— **Vizsgák hete** Az elmúlt hét minden napján vizsgák voltak. Ugy a főgymnasiumban, mint a tanítóképzőben naponként vizsgálatok folytak. Az elemi iskolákban szintén mindenütt megvoltak az évszázó vizsgák. A jövő héten még az érettségi vizsga lesz s aztán nyugalomra térhet tanár és tanítvány egyaránt.

— **Új közkereseti társaság.** A Kaufmann J. S. berzencei lakos tulajdonát képező botgyár gazdát és céget cserélt. „Somogy-

berzencei faipar és botgyár közkereseti társaság” cég alatt helybeli egyének, akik a gyárat megvették, fogják folytatni a gyár üzemet.

— **Magánhasználatu távbeszélők.** A csurgói járásban ujabban két urodalomban is állítanak fel magánhasználatu távbeszélőt. A csurgói főbérnökség összes majorjaiba és pusztáiba vezeteti be a telefont. A szentmiklos-nagyfakosi bérnökség szintén összes pusztaira bevezeteti a távbeszélőt. Az engedély már az összes tényezők részéről megvan.

— **Az Erzsébet utcában** szaporodik egygyel a házak száma. A Dr. Nagy Sándor féle haz kertjének végében özv. Dr. Nagy Sandorné épít egy kisebbbztűr lakóházat, melynek homlokzata az utcára nyílik. Mint hírtik, alapos kilátás van rá, hogy a közel jövőben, ugyancsak azon az oldalon még egy új lakóház fog épülni s így az Erzsébet utcának több, mint fele nemsokára teljesen ki lesz építve.

— **Automobil utasok** robotgok keresztű f. hó 16-án délelőt városunk utcáin. A villám-yorsasággal rohanó automobilon a gépezet mellett Gróf Festetics Tasszilo v. b. t. t. üt, a hatuisó ülesen pedig fia foglalt helyet. Alig nehány másodperc alatt megtört az automobil a banuio kozonség szemé elől s folytatta útját Keszthely tele, a nova Berzenceirol indultak.

— **A csurgói ail. le nyiskol. ban** f. hó 14-en volt az évvégi vizsgálat, melyen a tanulok zöme jó előmenetelöl tett tanuságot. A tanulok száma az ev elejen 70, az ev végén 65 volt. A jövő evre a beiratasok 1904 augusztus hó utolsó napjaiban delelőt eszközöltetnek. Az első izben feivett növendek 2 kor beiratasi díjat fizet Tandij 4 korona, könyvtardij 50 filer, Havi ertesitore 10 filer fizetendő. Az első osztalyra születesi bizonyitványnyal, a mas iskolabol jövök iskolai bizonyitványnyal vétetnek fel.

— **A berkocsiszabalyzat,** melyet lopunk mult számban szorol szora leközöltünk, felebbezés hanyában jogerőre emelkedett s ma már az új arszabály érvényes. Nemsokára elfog dölni, hogy bevált-e ez a nagyvárosi intézmény nálunk? Ugy tudjuk, hogy egyenlőre sem a közönség, sem pedig maguk a berkocsisok nincsenek megeiedve vele.

— **500 korona birság.** Egy helyi érdekű vasut ellen 12,000 korona és jár. iranti perben, az alperes az első és masodbiróság által lemarasztaltatván, a kuriához felebbezett. A kuria a napokban helybenhagyta a kir. Tabla itéletét, de egyuttal a vasutat, mint konok perlekedőt, 500 korona birság megfizetésére kötelezte.

— **Hirdetmény.** A somogyvármegyei tűzoltószövetség jelen év augusztus hó 3—13. napja in Kaposvarott tartando szaktanfolyamot rendez, melynek hallgatoi látogatási bizonyitványt, megis tiszti képesites igazoló oklevelet nyehetnek. A tanfolyam czelja a tűzoltás minden ágának rendszeres előaoasokon való megismertetése és oktatása. Az orsz. tűzoltószövetség elnöksöge a tanfolyam parancsnokává és előadojává Szabó Gyula orsz. ein. előaoöt és dr. Polányi Lajos városi főorvost nevezte ki, vizsgabiztosul pedig Scossa Zoltan orsz. ein. előadot küldte ki. A tanfolyamra való jelentkezések Kaposvárra a vármegyei szövetség ügyvezetősegehez küldendők legkésőbbben julius hó 15-ik napjaig bezarólag. A tanfolyamköltségek, — melybe a tankönyv szerhasználat, oklevél, megis bizonyitvány kiállításának díjai foglaltatnak benn — egyenként összesen 5 koronában állapítatnak meg, mely összeg a jelentkezéssel egyutt alantú címre küldendők be. A tanfolyam rendezősege, a vármegyei szöv. ügyvezetőseg az ez iránt jelentkezők részere napi teljes ellátást 2 koronáért szerez meg. Figyelmeztetjük a tagtársakat, hogy a tárgyalás alá kerülő orsz. tűzrendészeti törvény, ennek életbeléptéig a vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet rendelkezései alapján létesítendő esetleg díjazott, tűzfelügyelői állásokra csak is tanfolyamot végzett tűzoltók fognak kineveztetni. Kelt Kaposvár, 1904 június 1. A szaktanfolybm rendezősege: A somogyvármegyei tűzoltószövetség központi ügyvezető-

sége: Szabados Imre szöv. ügyvezető alelnök. Gundy János szöv. titkár.

— **Zrinyi ünnepe.** Nagy arányokban folyt le június hó 11-én Csáktornyan a muraközi magyarság Zrinyi Miklos emlékszóbrának leleplezése. Tudósítunk az ünnephez mért tudósítását sajnálatunkra ezen számunkban egész terjedelmében nem hozhattuk volna, megszakítva pedig nem akartuk közölni és így azt lapunk legközelebbi, nagyobb terjedelmű száma fogja tartalmazni. Mai számunkban csak a szobor történetét ismertettük.

— **A „Budapesti Ujságírók Egyesülete”** segélyalapja javára egy Almanachot ad ki, melyben 100 magyar író munkája fog megjelenni és 25 neves festőművész festményei, mint különálló műmellékletek lesznek a műben. Az Almanach igazán személt és lelket gyönyörködtető nagy albumalakú díszmű lesz és potom 5 frtba kerül. Megrendelések a „Budapesti Ujságírók Egyesülete VII., Károly-körút 9. Mutatóul közöljük Mikszáth Kálmán fenti cikkét, melyet az Almanach számára írt

— **A betegsegélyező pénztári törvény revíziója.** Bekes varmegye a „Gazd. Tud.” jelentése szerint, fölíratban kérte a kereskedelmi minisztert, hogy a betegsegélyezés ügyének bajait novelláris uton orvosolja. A miniszter most arról értesítette a varmegyét, hogy a betegsegélyező pénztárnak helyzetét és az 1891. évi XIX. t.c. hiányait ismeri s reméli, hogy ezeknek orvoslása céljából mielőbb benyújtandó törvényjavaslatát az országgyűlés még az év folyamán tárgyalás alá fogja venni.

— **Az első és az utolsó.** Sajátságos találkozás a véletlennek, hogy Jokai Mór egész életében csakis két regényt írt meg egyfolytában, az első és az utolsó. Többi nagyobb terjedelmű alkotásait mindig napról napra, vagy heti folytatásokban. Első regénye a „Hétköznapok” ötvennyolc esztendővel ezelőtt jelent meg, az utolsó, a melynek címe „Börtön virága” most közli Herceg Ferenc lapja az, Uj-lók. Ugyanaz a ragyogó költői stílus, csodálatos erejű meseszöveges és ifjúi hév mind a kettőben, mintha nem is fél századnál jóval több idő választaná el őket egymástól. Közül továbbá az Uj idők regényt Herceg Ferencről, memoárt Várady Antaltól, novellát, verset, társadalmi cikket, a legkiválóbb magyar íróktól, illusztrációi pedig mindenkor a társadalmi életnek és a hét eseményeinek tükröi. Előfizetési ára negyedévre 4 korona, Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Andrássy ut 10.

— **A legkedvesebb vizsgai ajándék.** Nagyobb örömben és kedvesebb meglepetésben nem részesítheti szülő a gyermekét, ha a sikerült vizsgákért Az én ujságomat rendel meg neki jutalmul. Minden vasárnap szebbnél szebb, kedvesnél kedvesebb olvasmányokkal képekkel köszönt be kis olvasóhoz, kétről-hétre megújítva örömet a gyermeknek. A szülők és tanítók száz-meg száz levélben adnak kifejezést hálájuknak Az én ujságom nagy hivatást teljesítő működéséért! a családok iskolák Az én Ujságomból merítenek, mint tiszta forrásból szepet, jót a gyermekeknek. Előfizetési ára negyedévre 2 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest Andrássy ut 10.

— **A ki közállapotainkról** mindig a leplezetlen igazságot akarja megtudni, olvassa a „MAGYAR SZÓ” című napilapot (Budapest, Andrássy ut 48.) Előfizetési ára egy évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy hónapra 2 kor. 46 fl. Egyesn száma Budapesten 8 fl. vidéken 10 fl.

— **Magyar Lányok.** Az a fontos kulturális hivatás, melyet a Magyar Lányok a leánynevelés terén tanusít, az a szeretet és elismerés, melyben az olvasót, a szülők és tanítók részesítik, a legfényesebb bizonyítékai a magyar lányok népszerűségének. Változatos, szórakoztató és mulattató olvasmányok mellett a tanulságos komoly cikkek, a háztartás, nevelés, kertészet, konyha, női foglalkozások, illetani cikkek gazdag tárházát nyújtja minden száma. Magyarországi írónak, festőnek színe-java közreműködik, hogy a lap minél gazdagabb és tartalmasabb legyen. Fiatal lányoknak alig ajánl-

ható kedvesebb olvasmány a szünetidőre, a Magyar lányoknál. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, Andrássy-ut 10. Előfizetési ára negyedévre 3 korona.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Hivatalvizsgálat.** Dörner Zoltán, a kaposvári kir. törvényszék elnöke f. hó 16-án és 17-én városunkban időzött s a csurgói kir. járásbírósnál hivatalvizsgálatot tartott. Főléleséges emlitenünk, hogy mindent rendben talált s meglegedésének kifejezésével távozott városunkból.

— **Előléptetés.** Bognár Mihály csurgói járásbírósnál s. telekkönyvvezető telekkönyvvezetővé nevezték ki. Ha valakit méltán érkitüntetés, úgy Bognár Mihály a szó legszorosabb értelmében rászolgált erre az előléptetésre ernyedetlen szorgalmával és lelkiismeretes pontosságával, melyet a rendelkezésre álló kevés munkaerő mellett a telekkönyvvel évek során át kifejtett. Már régen kellett volna jönnie az előléptetésnek, de jobb későn, mint soha. A vele érintkező ügyvédi kar és a felek örömmel üdvözölték őt előléptetése alkalmából.

— **Uj telekkönyvvezető.** Lehotai János szerencsi járásbírósnál telekkönyvvezetőt a csurgói járásbíróshoz helyezték át. A közel jövőben tehát két telekkönyvvezető fog működni telekkönyvi hivatalunknál, a mi a gyors elintézés mellé a gyors technikai kivitel is lehetővé fogja tenni. Ez pedig nagyon reánk fért, mert a kevés munkaerő, megfeszített munkássága mellett sem volt képes megbirkózni az óriási anyaggal.

— **Korcsmáros és fogyasztási adókezelő.** Az alsóki ligetben tánczoszorukskát tartott a minap egy szép verőfényes délután a vígadni szerető ifjuság Nagy volt a jókedv vigan perdült a táncz, a cigány pedig huzta a szebbnél-szebb magyar notákat, úgy hogy a vígadóknak elé egy kis földi paradicsom lön varázsolva. Nem is hitte, nem is hihette ekkor még senki emberfia, hogy megtörténjék az a finálé, hogy a legaranyosabb vígalom is a bíróságnál végződhetik. Nem a a táncospároknak, nem is a cigányoknak gyűlt meg a baja az igazságszolgáltatással, hanem annak, ki a vígadóknak kedvét fokozta s emelte jó somogyi nektárral. Nagy keletje volt bornak, sörnek; mignem megjelent a finálé s kisebb, említést alig érdemlő szabálytalanság miadt tudtára adta a vendégei kedvében gyönyörködő korcsmárosnak, hogy a drága nektárt magában rejtő hordókat hivatalos pecséttel lezárja. Nagy lett erre az elszomorodás s kihozta a flegmájából a korcsmáros is, de evvel a fogyasztási adó érdekében eljáró közeg nem törődött, nem törődhetett, neki szigoruan nyert megbízásában kellett járnia. A korcsmáros sem hagyta annyiban a dolgot, sajnálta publikumát, féltette az aranyos kedvet, de a saját jövedelmének tetsző mesteriségét is. Higgadt vére felforrt, indulata elragadta s korcsmáros uram érzületének és érzelmeinek, belső felháborodásának nem éppen válogatott szavakban adott kifejezést. De a hivatalos funkciót teljesítő polgártársunk sem hagyta annyiban a dolgot, elevenen lüktetett benne a tudat, hogy ezzel folt esett a becsületén. Fel is jelentette érte a bíróságnál az indulatait uralkodni nem tudó korcsmárost. A napokban volt ebben az ügyben járásbírósnál a főtárgyalás, ahol szó esett arról is, hogy a fogyasztási adót kezelő közeg nem közhivatalnok-e? Ez a kérdés tehát nem csak a vasuti sztrájkban, hanem a közélet terén működő közigazgatási funkciók egyéb ágazataiban is feltűnedezik a mi illusztráljja, hogy e tekintetben joggyakorlatunk nincs még kellőleg kidomborulva. Miután közhivatalnoknak a fogyasztási adót kezelő közeg nem minősíthetett, az érdemi tárgyalásra került a sor, de ítélet nem volt hozható, mert a bizonyítási eljárás kiegészítése vált szükségessé, melynek foganatosítására újabb tárgyalási határnap tűzött ki.

CSARNOK.

A japán zenéről.

Az egész világ feszült figyelmét Ázsia messze keleti partjain lefolyó orosz-japán háboru eseményei kötik le. E háboru eddigi 4 hónapi tartama alatt a japán nemzet mind eddig általánosságban nem is sejtett erkölcsi és szellemi nagyságával és erejével tüményszerűen előtérbe lép. — Midőn csodáljuk e nemzetnek a hadi tudomány, műszaki, technikai ismeretek, gyár- és egyéb ipar, közlekedés, kereskedelem, közoktatás terén tanusított, most már a legműveltebb európai államokkal versenyző haladását, annál inkább szemünkbe ölik a szellem productió azon terén való aránytalanul nagy elmaradottság, a melyen már nem a reilitast, a gyakorlati készséget, hanem az eszmei tartalmat, a költői ihletet, mű és esztheitkai érzéket kereszük, tehát a szépirodalom, költészet, képző-, szín- és zeneművészet terén.

A japán enek és zene most is a kinaiával s ezzel együtt széptani értékere nézve körülbelül a régi egyiptomi „Maneros” és „Linos”-dal, vagy p. o. az indusok „Rekh-tahs”, „Teranas”, „Tuppahs” „Ragnys” dallamaival vagy az arabok hangszerzenéjével stb. egy színvonalon áll. A japán zene eredetét a kinai zenében találjuk, nemzeti sajátosságok hozzájárulásával ebből fejlődött ki.

Hogy némi fogalmat alkossunk magunknak a keletázsiai népek zenéjéről a nemrég elhunyt francia nagy Berlinz Hektor megjegyzését idézem azt mondja, hogy: „A kinai zene hallatára a borzadály és irtozat érzelmei fogják el az európai embert, A kinai úgy énekel, mintha egy kutya ásítana, vagy milyen hangokat ad a macska egy békának véletlen lenyelese által okozott kellemetlen érzés következtében.” (A travers chants.) Ambros kiváló zenetörténetirő szerint:

„A kinaiak zenéje egy érthetetlen láрма hatásával van ránk kiálhatatlan orrhangok kíséretében.” (Gesch. d. Musik. I. 21.) A kinai ember viszont szánalmas mosolylyal szokta mondani az európai zenére, hogy csak az ő művészete mehat át a füleken a szivbe s innen a lélekbe.

A kinaiak és japánok ősi hanglétrája az öt hangú skála: pentachord, vagy másnéven: archaisztikus skála. Alaphangja kinaiak szerint? F - kung - szülőatyja minden hangnak, királyi méltóság a maga fenségében. 2-ik lépcsője a G - cshang, szigoru, éles, mint a király minisztere, 3-ik 'A, - kio, szelid, jambor, mint a törvényeknek hódoló nép. 4-ik C, - cshe, gyors, határozott, mint az államügyek kezelése. 5-ik a D, - ju, ragyogó, pompas, a dolgok általános képe. — Ugyanez az öt hang (Gōin) japán elnevezés szerint: F, - Kiu = templom, ur; G, Shō = Kereskedelem, szolga; A, Kaku = kürt, paraszt; C, Thsi = jel, anyagi dolog, és D, - U = toll, elvont dolog.

Fentiek után mindjárt feltűnik nekünk, hogy e hanglétrában: f, g, a, c, d, (f) félhangközt nem találunk. De a tény Riemann szerint abban a körülményben leli magyarázatát, hogy a kezdetlegesség korában úgy furo, mint hurosszhangszereinek a félhangnak megfelelő lyukra, v. hurra nem jöven inkább elhagyták azt a hangszerekisérét és énekből is. E hangnemnek ősi typusa egy ősrégi dallam, melyet a kinaiak a halottak emlékere a császár jelenlétében a tiszta felhők kapujánál (csing-jun-men) énekelnek. Arrchaisztikus hangnemű dallamokat találunk még az ősrégi orosz, s a mi érdekes skót dalok közt is.

— A kinai zene tudományos kezelése Ling-lun bölc szereplésével 2700 évvel Kr. e. veszi kezdetét. Ez a bölc a monda szerint a Hoangho folyó partján mély gondolatokba merülve sétált s eközben a Fung-Hoang nevű szent csodamadár jelent meg neki. Fung, a himmadár megtanította a hat tökéletes, férfi-, Hoang a nősténymadár a hat, tökéletes női hangra. (Lü-törvény.)

Ezzel a 12 félhangközből álló kromatikus skála alapja meg lévén vetve a pentachordot két félhangközzel kitöltvén, hangszerekre is alkalmazván létrejött úgy elméletileg

mint gyakorlatilag a minden népek zenéjének alapja: a diatonikus skála 12 hangját az év 12 hónapja szerint különbözőképpen zúgó szelek hangszínei után nevezték el. Ezek a 12 hónapban uralgó hangok (szélzúgások): decemberben: Kióshō = f; januárban Fairō = fisz; februárban: Faisoču = g; márciusban: Kióshō = gisz; áprilisban: Kossen = a; májusban: Tschurio = aisz; júniusban: Suischin = h; júliusban: Ringsho = c; augusztusban: Isoku = cisz; szeptemberben: Manrio = d; októberben: Buéki = disz; novemberben = Oshō = e.

Ezzel a csillagászati módszerrel szemben áll még egy matematikai módszer is, mely szerint valamely hangsor hangjait a következőképpen határozzák meg: fejezzük ki a pentachort első hangját: a Kiu-t p. o. ezzel a számmal: 81 mint egységgel, a második hangot: a Shō-t úgy találjuk meg, ha 81-et hárommal elosztjuk és a hányadost az osztandóból kivonjuk, az így kapott szám 54. Osszuk el ezt az új számot 3-mal, s az így nyert számot: 18-at adjuk az osztandóhoz eredményül kapjuk a 72-öt, vagyis a harmadik hangot: a Kaku-t, stb. Ezt a zeneelméletet csak a képzett zenészek tanulmányozzák, a zenészek nagy tömege csak hallás után játszik. — A hangjegyírás felülről lefelé történik a szöveget a hangjegysortól balra írják, míg más jelzések, p. o. a hangjegyek értékét kifejezők részint jobbra, részint balra íratnak. Így p. o. a mély nyolcadnak jegye; két karika, a kettős mély nyolcadé: három karika, a fél hangjegyeké: egy nagy D betű, a negyed hangjegyeké derékszög stb.

A japánok hangszerei: hűros,- fuvo- és ütő- hangszerek. Az egyház zene szolgálatában álló hangszereket: Kakkuki, — vagyis tiszta hangszereknek hívják, a világi zene előadásánál használatos hangszereket nem tiszta hangszereknek nevezik. Számos és változatos hangszereik alakjának, hangterjedelmének és kezelési módjának leírását e cikk szűk korlátain belül szükségtelen dolognak tartom.

Még csak azt jegyzem meg, hogy Japánban a zenészek két csoportra oszlanak u. m. vannak egyházi (Gagakunin v. Gakkunin) és világi zenészek (Gehnin). Ez utóbbiakhoz a vak zenészek is tartoznak, kik között ismét következőkülömbőséget tesznek: magasabb (Kengio) és alacsonyabbrendűek (Kōto). E címeket mind úgy kell megvásárolni Nōk is zenélnék, ezek zenéje azonban teljesen alárendelt szerepet játszik.

Moyzes Miklós

áll. tanközp.-int. zenetanár.

KÁVÉ

árja	korona
Re lám kávé Santos faj tiszta	1 80
Supelior háztart. k. tiszta ízű	2 —
Jamaika nagyszemű világos	2 20
Domingo előkelő jó k. Jáva faj	2 40
Ceylon Salvador Cuba faj	2 60
Jáva k. libériában óriási nagy	2 40
Legf. Malabar vagy Mariniik	2 80
Legf. és nagyszemű Cuba	3-20
Portoriko Mocca vagy aranyjáva	3-60ig
Gyöngykávé minden faj	2-40
	3-60ig

4 1/2 kilós csomagokban, ha többfajta is, bérmentve küldünk bérhová, postadíjert számítunk 42 s 72 fillért csomagunkint. Csomagolását, szállítólevelet nem számítunk.

Minden vevőnk **ajándékba kapja** egy hozzánk beküldendő bármily kis fényképe után **életnagyságu fényképét** és csak a diszes blockirozott papír ke. retért és vámért számítunk 3 koronát. A kép hasonlatossága s művészies k. vitelért minden irnyban kezeskedünk.

Continental kávéimport társaság
Budapest, V. Lipót körút 13.

Szerkesztői üzenet.

Iria Csurgó. A levelet és verset megkaptuk. Kérjük előbb nevét velünk tudatni, akkor majd felvesszük levelére. Az inkognitót azért mi megtartjuk.

Pályázat

a b. somogyi ev. reform. egyházmegye s csurgói főgymnasium egyesített pénztára penztárnoki állomására.

Javadalmazás évi 800 K. e ölezes negyedévi részletekben fizetve. Csak fedhetlen jellemű, ev. ref. vallásu magyar állampolgár választható meg. A megválasztott állását 2000 K. ovadék letévése mellett a választás után azonnal tartozik elfoglalni. A b. somogyi ev. reform. egyházmegye közgyűléshez címzett kérvények július hó 18-dika d. e. 11 óráig alulírotthoz küldendők.

Alsók, (somogym.) 1904 július hó.

Németh Zsigmond

a főgymn. igazg. tanácsának elnöke.

1-3

A címre ügyeljen!

Kerékpár

alkatrészeket

30%-al olcsóbban lehet nálunk beszerezni mint bárhol
Kerékpárok a világ legelső gyáraiból gyári áron alul havi 10-12 koronás részletfizetésre
Varrógépek bel- és külföldi elsőrendű gyárakból havi 6-8 koronás részletfizetésre

Tessék arjegyeket kermi. Ugyanakkor magas jutalék mellett felvételnek

MIKLÓS és TÁRSA

varrógép kerékpár és alkatrész nagykereskedők
BUDAPEST, VII., József-körút, 59. sz.

Biztos keresetet

nyújtunk minden állásu egyének sorsjegyek eladásával új törvényes módszerünk szerint. Nem részletfizet. Ajánlatok intézendők:

„Sorsjegyeget bankhos“

Budapest, VIII. Józsefkörút 16.

Megjelent!

Első legnagyobb magyar szabászati, magántanulási tankönyv. 350 oldal — 410 rajzzal fűzve 10 korona kötve 12 korona. Férfi és női szabók részére. Fehérnemű szakkönyv 1 korona. Szabászat tanítványokat elfogadok. **Mehr Samuel** okl. műszabásztanító Budapest, VII. Kazinczy utca 36/H.

Szerelők és bádigosok figyelmébe!

Augenstein Hugó Budapest, VI. Vesse lényi utca 11/a. — Mindennemű ivlámpák, csillárok és az összes világítási felszerelési anyagok raktára. Különléle sárga és vörösréz asztali lámpák. — Pragan Alois fémáruugyára Bécs — Budapest, specialista világítási cikkekben.

PÉNZ

A **Pénzügyi Tanácsadó** kiadó-vállalata minden pénzkölcsönkeresőnek tájékoztató fölvilágosítást és tanácsot nyújt díjtalanul, tehát mielőtt pénzkölcsön tárgyában bárhová is fordulna, kérje ki a **Pénzügyi Tanácsadó** véleményét és kérjen részletes felvilágosítást nyújtó ingyenes prospektust.

Kölcsönt

folyósíttat pár nap alatt a legkülönösebb feltételek mellett. Meglevő kölcsönöket konvertál nagyobb összegre. Állami, megyei, városi hivatalnokoknak, vasutiaknak, tanároknak, katonatiszteknek és bármely alkalmazásban volt nyugdíjasoknak szóval minden köztisztviselőnek

10—25 éves törlesztésre 7% kamatra a legmagasabb összegű kölcsönt csupán kötelezvényre (váltó nem kell.) Kölcsönt legtöbb esetben kezes nélkül folyósíttatunk és ha mégis kellene, kézséggel állítunk kezeseket külön díj nélkül. Azon tisztviselők, kik a fizetésrendezés után óhajtanak kölcsönt fölvenni, már most tegyék meg a kérdéseket, hogy előre megtehessek a szükséges lépéseket a kölcsön folyósrtása iránt.

Kimutatás

ki mennyi kölcsönt kaphat:

1800 kor. fiz. kapkö. ülb.	1500 kor.
2000 " " " "	3000 " "
2200 " " " "	4000 " "
2400 " " " "	6000 " "
2600 " " " "	6500 " "
2800 " " " "	6800 " "
3000 " " " "	7000 " "
4000 " " " "	10000 " "
5000 " " " "	12000 " "
6000 " " " "	14000 " "

Levélbeli megkeresésnél megírandó: állás, fizetés, eltöltött szolgálati idő és kor.

Folyósíttatunk továbbá hitelképes egyéneknek 500 koronától a legmagasabb összegig kezesekkel.

Váltókölcsönt

1—5 éves törlesztésre havi vagy negyedévi visszafizetés mellett. — Kölcsönt kieszközölünk ezenkívül legalább 3 év óta fennálló életbiztosítási kötvényre, mindennemű sorsjegyekre, értékpapirokra és vidéki takarékpénzt. részvényre. ez utóbbiakra az érték 90 0/0-áig.

Felszálogkölcsönt

a becsértéknek 70 0/0-áig folyósíttatunk 4 0/0-ra földbirtokra. A megkereső levelekhez csatolandó: a kataszteri birtokiv és telekönyvi kivonat.

Levélbeli megkeresésnél válaszbélyeg kéretik. Címünk:

Pénzügyi tanácsadó

kiadóhivatala

Budapest Klauzál-utca 6 II. e. 11.
Telefon 16—42. Törvénysz. bej. cz.

MINDENFÉLE TÉGLA

ugy mint: faltégla, lyukas és tömör sajtolt faltégla, igen alkalmas nyers építkezéshez, továbbá hódfarku és hornyolt tetőcserep, valamint orr-, követ-, kut-, csatorna-, párkány- és jászoltégla, ugy alagsó is a legjobb minőségben bármely állomásra szállítva kapható az alatt nevezett téglagyárban.

Árjegyzékkel és mintával szívesen szolgál:

iprodalmi gőztéglagyár
SÁRVÁR

Jun 3. - 3.

FÜRDŐ!

A kovacs fele gőzmalomnál levő
Gőz és Kádfürdő
teljesen újra restauráltatott és mindennap a közönség rendelkezésére áll, ünnep és vasárnap kivéve.

BUDAI VIKTOR

kocsigyártó és kárpitos OSURGÓN.

Ajánlja üzletét minden a

kocsigyártó

és **kárpitos**

üzlet körébe vágó munkák jutányos és diszes előállítására.

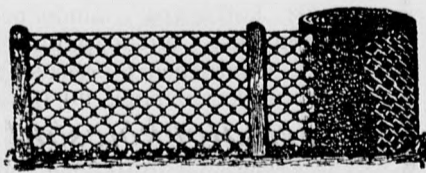
Mázoló és fényező

munkák jutányosan készülnek.

Kész divánok és matraczok kaphatók.

10-2

Bamulatos olcsó kerítések!

Vágó Lajos

épület és géplakatos, sodrony fonat- és kerítés szövet fonodája
OSURGÓ (Somogy.)

Ajánlja sodrony fonodáját, mindenféle **parkok, kertek, szőlők, udvarok, vadaskertek** stb. bekerítésére.

Ugyszintén **vaskerítések** és **vaskapuk** legdiszesebb kivitelét.

Kivánatra tervekkel és költségvetéssel szívesen szolgál.

MAGYAR ORSZÁGOS KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR

BUDAPESTEN, Deák Ferencz-utca 7. szám

engedélyez a legkedvezőbb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölesönöket birtokokra

a kimutatott földadó vagy a színhelyen fogatosított becslés alapján.
Kölesönkötvényekhez a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv hitelesített alakban esatolandó.

A legkisebb engedélyezhető kölesön 2000 kor. Drága kölesönök konvertáltatnak.

Bármennemű kérdések a fenti címhez intézve gyors elintéztést nyernek.

6-6

SCHOTTOLA ERNŐ

BUDAPEST, VI, ANDRÁSSY UT 2. SZÁM.

A küszöbön levő permetezési idényre ajánlok:

Simplex-, Uránia- és Vermorel-

permetező,

„EGYSZERÜSÉG” szénkéngző

Acetylen molylámpa.

Molyfecskendők

és minden a szőlészethez és pincészethez szükséges anyagok és eszközök.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Vágó Gyula

OSURGON.

Könyvnyomda, könyvkötészet, könyv- és papirkereskedés.

Ajánlja legújabb betűkkel és díszítésekkel felszerelt

könyvnyomdáját

minden e szakmába vágó munkák izléses olcsó és pontos előállítására, ugy, hogy e téren bárkivel kiállja a versenyt. Továbbá

Könyvkötészetét

a melyben a legegyszerűbbtől a diszkötésig készülnek könyvbekötések,

kész nyomtatvány raktárában

minden községi, ügyvédi, végrehajtói tejszövetkezeti és hitelszövetkezeti nyomtatványok nagy választékban kaphatók.